

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Csonka kormány párt nélkül.

Zombor, január 10.

Lukács László ugyanis mint a király bizalmi embere, ugyanis mint kijelölt miniszterelnök, nagy magabiztában sok mindenféle vállalkozott már a válság tartalma alatt, anélkül, hogy csak egy vállalkozása is eredménnyel végződött volna.

Először a többséget alkotó nagy függetlenségi pártot szerette volna kibontakozási tervének megnyerni, de bármennyire ügyeskedett is, hogy a fővezér gondolkodása ellenére a kis vezérek hatalomvágyának segítségével belopja magát a párt bizalmába, minden igyekezete kudarcot vallott.

Mikor látszólag a bankkérdés, valóban pedig a hatalom kérdése ketté szakította a nagy függetlenségi pártot, Lukács László a Justh-pártot is elég nagynak és elég erősnek tartotta arra, hogy vele kapartassa ki magának a Bécs számára szükséges és a királynak megígért sült gesztenyét. A párt hajlandóságára alapított számítása már-már sikerült is volna, ha Justh Gyula kuruc

elvhűsége egyszerre keresztül nem huzza. Ezzel a határozott vonással a szintelen hatvanhetesek ellenőrzése alá helyezett függetlenségi kormánynak torz-eszméje dugába dőlt.

Lukács László azonban nem az az ember, akit holmi apró balsikerek visszarettenének a további vállalkozásoktól. Tanácskozára kérte a koaleált pártok vezérferfiat s tőlük kért rövid lejáratu, mindössze két havi indemnítit a végre, hogy azalatt annál hathatóssabban munkálhassa a megértést a törvényhozás két tényezője, a király és a nemzet között. A vezérek készeknek nyilatkoztak az indemniti megszavazására a maguk, egyedül gróf Andrássy Gyula a pártja nevében is. A király bizalmi embere az első tekintetre értéktelen biztosítékkal sietett Bécsbe, hogy mint designált miniszterelnök térjen onnan vissza.

A balsiker azonban, mely a homo regius kísérleteit üldözte, nem tágit a miniszterelnök vállalkozásától sem.

Először a Kossuth-párt jelentette ki, hogy ha már saját kormányának sem volt hajlandó megszavazni az in-

demnitit, annál kevésbbé szavazhatja meg egy tőle idegen kormánynak, kivált mikor azt sem tudja róla, mit hoz Bécsből a nemzet részére.

Azután jött gr. Tisza István nyilatkozata, melyben Lukács László miniszterelnök egyéni vállalkozásával, bár tiszteletreméltónak tekinti, minden szolidaritást megtagad. Hogy a Nemzeti Társaskör e kérdésben Tisza Istvánnal tart, nem pedig Lukács Lászlóval, természetes.

De csalódott a designált miniszterelnök azoknak támogatásában is, akikre korábbi tárgyalásai alapján biztosan számított. Justhék egy újabb tanácskozáson tudtára adták, hogy csak olyan kormánynak adják meg az indemnítit, akit támogatnak.

A nagy buzgalomnak, melyet Lukács László a válság megoldásában kifejtett, egész eredménye egy öttagu csonka kabinet, mely — úgy lehet — épen most kapja meg királyi kinevezését, mikor e sorokat írjuk.

Mire vállalkozik e párt nélkül való csonka kormány, nem tudjuk. Csak azt tudjuk, hogy sokat, nagyon sokat kell

Trubadurok estélye.

A jámbor mohamedán azon meggyőződésben él, hogy földi pályafutását jól végeztén, Allah felemeli őt hajánál fogva az ő országának hetedik emeletébe, hol egyéb dolga sem leszen, mint jóillatu dohányt füstölve és zamatos feketekávéét szörpölve gyönyörködni abban, amint a menyei ligetek folyton nyíló rózsái egy-egy tünde leányalakká válva, előtte bűvös táncokat lejtenek az idők végtelenjén át.

Mily szerencsések vagyunk mi, kopaszodásnak indult s már csak csekély mértékben fiatal emberek, hogy nem vagyunk mohamedánok, mert Allahnak nem lévén mibe kapaszkodnia, soha be nem juthattunk volna az ő gyönyöreinek országába s mily szerencsések vagyunk, hogy a január 8.-i trubadur estélyen jelen voltunk, mert élveztünk a menyei berkek táncot lejtő rózsái közé, anélkül, hogy Allah által feltalált „liftet“ a hetedik emeletre kellett volna kényszerülnünk; végigélveztük az álomország gyönyöreit s felébredve sajnáljuk, hogy nem tarthat örökkön csak egy gyorsan tűnő villamfényes éjen át.

Az ideai farsangnak ezen beköszöntő estélye beváltotta a vermes reményeket, melyeket a hetek óta szorgoskodó rendezőség hozzáfűzött, mert városunknak trubadurpártoló előkelő közönsége tekintélyes számban gyűlt egybe s tette fényes sikerüvé azt s a vármegye termeinek komolyságát messze üzte ez éjen át a tánc muzsája és — mit tudom én — talán maga Amor is.

A remek izléssel feldíszített és káprázatosan kivilágított nagyterembe féltiz óraker vonult be a rendező ifjuság karján a hölgyközönség s szebbnél-szebb toaletteket volt alkalmunk látni, melyek a babér és ciprusbokrokkal, valamint drága szőnyegekkel díszített terem által nyújtott keretben szinte varázslatosan érvényesültek.

A toalettek leírásába bocsátkozni nem merek, attól tartva, hogy valami lehetetlen öltözéket produkálok. A divatlapoknak heteken át való tanulmányozása közben ugyanis rájöttem, hogy a női divat élete olyan, mint a tiszavirágé: mire az ember valamely divathoz annyira ért, hogy hozzászólani tudna, addig már egészen más a divat. Így azután minden

fáradozásom kárbavesztett, hogy a farsangon mint divatszakerítő brillirozzak.

Másrészt, ha minden egyes toalett leírásába belebocsátkoznám, mesemondóvá kellene lennem, hogy elmondhassam külön-külön azok szépségeit s azt a körültekintő gondosságot, mely azok készítésénél és díszítésénél szerepelhetett, hogy a megjelenéskor minél poétikusabb és meglepőbb hatást keltsenek.

A báli ruhákban a rózsaszín dominált, utána a fehér; volt néhány világos- és ametiszt-kék, topáz-sárga, heliotrop és gránát-színű toalett; valemennyinek kiállítása nemes izlésről tanuskodott.

A tánc csárdással vette kezdetét féltiz óraker. Tíz perc múlva — tudom ki nem találta volna senki — boston következett, minden következményeivel, melyek rendszeren kétórahosszat elnyújtják eme divatos táncot, amely hiveinek állítása szerint maga a kirkristályosult graciozítás.

Eme kétórás graciozítás közben negyed-órás szünet volt, mely alatt a bál egész közönsége élvezettel halgatta a „Trubadur álma“ című keringőt, Dankó Lajos precíz előadásában.

A nevezett zenedarabot Tomesányi

hozni, ha boldogulni akar; ellenben ha üres kézzel jön, sem indemnitást nem fog nyerni a régi országgyűléstől, hogy törvényesen kormányozhasson, sem többséget a nemzettől, hogy egy új országgyűlés segélyével kormányzati programját megvalósíthassa.

A szerb patriárka pásztorlevele. A magyarországi szerbek karácsonyi ünnepén Bogdanovics Lucián szerb patriárka pásztorlevelet intézett híveikhez, melyben érdekesen emlékezik meg a magyarországi szerbek mai politikai és társadalmi viszonyairól és többek közt így szól:

„Nehéz idöket élünk és a Szent István koronája alatt élő szerb népet — mely úgy mint ősidők óta, most is ismeretes arról a hűségéről és ragaszkodásáról, melylyel a mindenkori uralkodó, jelenleg öfelsége I. Ferenc József legkegyelmesebb királyunk és édes hazánk iránt viseltetik — Isten súlyos megpróbáltatásokkal sújtotta. Nehéz idök — mondok — mert új emberek jöttek és jönnek, akik nem ismernek bennünket, kétségbe vonják a szerb nép történeti alapon nyugvó lojalitását s megfedkeznek arról, hogy őseink urukért és királyukért dicsőn küzdöttek és életüket, vérüket vesztették a csatatéren. A magyarországi szerb nép, amilyen volt, olyan ma is, hű az uralkodójához és hazájához. Meg vagyok róla győződve, hogy erről sohasem fogtok megfedkezni és mindenkori hívek maradtok Szent István fényes koronájának viselőjéhez és a tradicionális ragaszkodás és odaadás mindig megmarad bennetek az éies haza iránt. Én pedig imádkozni fogok a jó Istenhez, hogy a sötét felhök, melyek fejünk felett boronganak, elhuzódjanak és ismét tiszta legyen az ég, ragyogó napsugár.“

Felhívja ezek után az egyházfő a népet, hogy bízzék Istenben, legyen kitartó és keresen vigaszt a hitben. Órizkedjenek az olyan emberektől, akik a hit ellen kikelnek, azt állítván, hogy ez felesleges, óvják magukat az istentagadóktól, mert ezek a szegény ember bajait csak kihasználni törekednek, a gazdagok ellen izgatnak és a társadalmi rendet akarnák feladni. Hivatkozik a patriárka Szent Pál apostolra, akinek idejében, már találkoztak ilyen rendzavarók, aki sikerrel

harcolt a világfelforgató eszmék ellen, melyek azonban mindenkori megtörtek az egyház szent és szilárd bástyáin.

Közigazgatási bizottsági ülés

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága e hó 5-én tartotta rendes havi ülését Vojnits István alispán elnöklésével.

Egészségügy.

Dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos jelentti, hogy az általános egészségügyi viszonyok a hó folyamán majdnem sokkal kedvezőbbek voltak mint az előző hóban, a kanyaró és vörheny határozott javulást mutat.

A hevenyertőző kórok közül fellépett a ronsoló toroklob 30 községben 318, a vörheny 10 községben 63, a hagymáz 26 községben 295, a kanyaró 4 községben konstatatott 11 esetben. A tisztaistvánfalvai és ujsziváci ujonnan engedélyezett személyes üzleti jogu gyógyszerárak kellőleg felszereltetvén, megvizsgáltattak és a közforgalomnak átadattak.

Allategészségügy.

Illy György m. kir. főállatorvos jelentése szerint a lépfene 1, a rühkór 3 és a sertésorbánc 2 községgel kevesbedett.

Adóügy.

Popp György miniszteri tanácsos p. ü. igazgató jelentése szerint egyenes adóban 582799 kor. 55 fil., hadmentességi díjban 31102 kor. 81 fil., bélyeg és jogilletékben 317055 kor. 17 fil., fogyasztási és italadóban 102256 kor. 35 fil., orsz. betegápolási pótdobban 29428 kor. 02 fil. fizettetett be.

Tanügy.

Faragó János kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Korbai Krisztina óverbázi állami óvónőt a bácsufalusi állami ovodához hasonló minőségben áthelyezte és az így megüresedett óverbázi állami óvónői állásra Takácsné Berényi Ilonka okleveles óvónőt kinevezte. Továbbá, hogy közoktatásügyi m. kir. miniszter a csurogi községi népiskolánál nyugdíjazás következtében megüresedett tanítói állásra Kaszapinovits Tivadar okl. tanitót

kinevezte és Brenner Antal mezőkovácsházai állami igazgató-tanitót az apatini állami népiskolához áthelyezte. Mult évi december hó folyamán a nem állami tanitók fizetésének az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében való rendezése céljából 2374 kor., eddigelé összesen évi 168.430 kor. államsegély folyósított. Az elmúlt hónapban a kir. tanfelügyelőség részéről a helyszinén megvizsgáltattak: az ósövési áll., a csurogi és boldogasszonyfalvai községi, a kucorai, ókéri, bácsföldvári, csurogi róm. kath., a kucorai gör. kath., az urszentiváni, kucorai, ujsövési és ókéri ág. ev., az urszentiváni és ujsövési ref., az urszentiváni, ósövési, ókéri, bácsföldvári és boldogasszonyfalvai gör. kel., a csurogi izr. elemi népiskolák, továbbá a kucorai és ósövési állami, az urszentiváni, ókéri, bácsföldvári, csurogi és boldogasszonyfalvai községi jellegű kisedodovák összesen 74 tanteremben. Az ezen tanintézeteknél észlelt kisebb hiányok orvoslása iránt az intézkedések a helyszinén nyomban megtétettek, míg a fontosabb hiányok orvoslása céljából javaslatokat az ülés folyamán terjesztette elő.

Államépítész.

Sztankovits György műszaki tanácsos jelentette, hogy a törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő s hogy az 1909. évi fentartási kavics szállítása befejeztetett, felülvizsgáltatott és nagy részben átvétetett.

Az állami beruházásból engedélyezett utépitési munkák a beállott kedvezőtlen téli és esős időjárás miatt az összes vonalokon szüneteltek és a törvényhatósági közutakon csakis a rendes utféntartási munkák lettek az utkaparók és segédnap számosok által végezve. A megállapított utépitési program szerint 1910. évben az állami beruházási hitel terhére folytatólag kiépitendő törvényhatósági közutakra vonatkozólag a helyszini felvételek nagyrészt megejtettek, annak alapján a műszaki műveletek részben elkészítve a kereskedelemügyi miniszteriumhoz felterjesztettek s ott jóváhagyva az építés a vármegye által felveendő kölcsön terhére engedélyeztetett.

Az államépítészeti hivatal a titeli állandó

Aladár, elismert zombori jeles zeneszerző irta a trubadur estélyre; a jelen volt műértő közönség zajos tapsal jutalmazta a szerzőt, majd megindult újra a boston, immár az alkalmi keringőre. A darab a trubadur egyesület kiadásában nyomtatásban is megjelent; címképe, mely angyalok zenéje között álmodó trubadurt ábrázol, dicséretére válik tervezőjének, Csávosi Sándornak.

A tavalyi csárdással együtt most már két kiadott zeneműve van az egyesületnek; úgy látszik, hogy amiről a trubadur álmodik, azt szóval nem, csak zenével lehet elmondani.

Ejféltájban vette kezdetét az első négyes, melyhez 80 pár állott fel. Rendezők voltak Szücs L. főhadnagy és Karsai E.

A négyes után még egy rövid csárdás volt s a közönség az asztalok köré sereglett. Ekkor már Horvátovits emberei járták a keringőt az asztalok körül, ropogósra sült malacokat és ezekhez hasonlókat találva fel.

Szünóra alatt Dankó zenekara szórazottatta a közönséget, szép magyar nótákkal, miközben vidám csevegés töltötte be az éttermeket s helyenkint a jókedvnek egy-egy akkordja esendült fel diszkrét énekszó alakjában.

Szünóra után kétórás csárdás következett, mely alatt a vármegye alispánja,

kinek nagylelkűsége folytán a megye nagyterme és a főispáni lakosztály a bálozó közönség rendelkezésére állott, szives házigazdai minőségében mutatta be magát, midőn a pódiumra lépve a táncosokat szóval és tettel buzdította, megjutalmazván a szorgalmas táncos ifjakat egy-egy pohár nagyváradi nedűvel, melyet valószínűleg nem málnabokorról szüreteltek.

Ha valaki azt hinné, hogy több boston nem volt, az nagyon tévedne, mert igenis volt még egy rövidke, mely 3 órától 5-ig tartott. Hiába, a boston az uralkodó ezidőszertint a báltermekben. Évek óta tartó uralma alatt felfedeztem két jó tulajdonságát. Egyik az, hogy mindenre, csárdásra, lengyelkérésre, sőt még „valcer“-re is lehet táncolni; a másik pedig, hogy mire az ember jól megtanulja, addigra már rájön, hogy sokkal szebb nézni azt, amint mások táncolják, mintha az ember maga járja.

Öt óra után a második négyes indult meg Raisz S. rendezésében, ezután még egy rövid csárdás zárta be a közmegelekedésre lefolyt mulatságot, mely kedélyesség dolgában semmi kivánni valót nem hagyott maga után. A szives házigazda reggel 6 órakor azzal bucsuzott el a társaságtól, hogy délután 5

órákor morzsabál alakjában folytatják a tárgyalást a polgári kaszinóban.

A jelen voltak névsorát a lap más helyén találja a t. olvasó.

A fiatalság, melynek körében szép számmal tünt ki a helybeli mindkét tisztikar, derekasan kivette részét a táncból, úgy hogy a jelen volt leányok valamennyije jól mulatott, sőt mindegyikük táncrendje tul volt jegyezve.

A táncrend elegáns fehér bőrkötésű könyvecske, paizs alaku ezüstverettel, melyen egy táncos pár látható; bizonyára kedves emlékei fűződnek hozzá mindenkinek, mert egy illuzióval teljes estét képvisel az ő beirt lapjaival.

Vajjon az illuziókból mennyi válik valóra? Ki tudná azt megmondani!

Midőn e sorokat írom, a morzsabál folyik fokozódó jókedvvel, gondtalanul, mint az a fiatalsághoz illik. Hadd lobogjon magasan a kedv, hisz azért a farsang; meg azonkívül vágatva rohan felénk a mérhetlen világűrben s májusban ugyis keresztezi a földpályát a Halley-féle üstökös s ha valamiképen bolond fejjel belénk ütközik, palacsintává lapíthatja önmagát is, meg ezt a sárgolyót, melyen oly kevés az öröm és annyi a bánat; én miattam azt is megteheti, hiszen az olyan, de olyan mindegy.

Szántó Károly.

közúti és vasúti közlekedésre szolgáló Tiszahídnak és azzal kapcsolatos létesítmények tervét és költségvetését elkészítette és jóváhagyás végett kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez felterjesztette, ennek alapján az 1890. évi I. törvényekben előírt helyszíni bejárás elrendelhető lesz.

Ügyészség.

Popovits kir. főügyész helyettes jelenti, hogy a felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő. Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő. Az élelmezés kifogástalan, szerződészerű panasz miatta nem fordult elő. A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés nem szabott ki. A zombori kir. törvényszéki fogházban a múlt hó folyamán 57 letartóztatott volt elhelyezve és pedig: jogérvényesen elítelt: elzárásra 2, fogházra 17, börtönre 16, fegyházra 4, felebezés alatt álló vizsgálati fogoly 4, elítéletlen vizsgálati fogoly 14.

Az apatini, hódási és kulai kir. járásbírósi fogházakban ugy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

Troubadour estély.

Fényes anyagi és erkölcsi sikerrel végződött a „táncos“ troubadourok f. hó 8-án lezajlott estélye. Nemesak városunk intelligenciája, hanem megyénk uri társadalmának nagyrésze jelen volt az estélyen.

Fesztelen kedélyhangulatban reggel 10 órakor ért véget a tánc, de csak azért, hogy a táncban fáradhatatlan troubadourok a „másnap“ morzsabálon ismét megállhassák helyüket; bebizonyította azt, hogy nemesak a mulatságok rendezéséhez értenek, hanem szívet-lelékkel és kitartó lelkesedéssel igyekeztek a jelenvoltaknak az estélyt kedélyessé tenni. Céljukat érték; mert a jelenvoltak egy igazán fesztelen és kedélyes multság feledhetetlen emlékével hagyták el a nappali fényárban uszó, izlésesen diszitett tánctermet.

A jelen volt urasszonyok és urleányok névsora a következő:

Leányok: Vojnits Ilonka, Vojnits Jucika, Thurszky Margit (Budapest), Karsay Ilonka, Zombori Erzsike, Stverteczky Ilonka, Kollár Margit, Balázs Juliska, Kekezovits Piroška, Kekezovits Aranka, Gerich Emy (Petróc), Traub Margit, Halász Magda, Vértési Beba, Jusits Margit, Apezy Erzsé, Ratkó Babi, Jovánovits Leona, gróf Bombelles Etelka (Vajszka), Huck Mariska (Hódás), Bászler Annuska (Hódás), Huck Karola (Hódás), Matzitz Margit, Halm Angella, Predragovits Lincsi, Mayer Margitka, Seidl Kató (Ujverbász), Turbók Vilma (Szabadka), Szakáll Margit, Szaich Irma (Káty), Mikosevits Adrienne, Heller Olga (Órszállás).

Asszonyok: Vojnits Istvánné, Thurszky Jánosné (Budapest), Jablonszky Miklósné, Lánczkor Antalné, Bidló Antalné, Wolf Vendelné, özv. Teller Zsigáné, Margalits Izabella, Margalits Edéné, Kollár Amália, Zombori Lajosné, Stverteczky Aladárné, Traub Józsefné, Kekezovits Istvánné, Kekezovits Mátyásné, Komáromy Gyuláné, dr. Malcsinek Emilné, dr. Gerich Edéné, Vojnits Pálné, Szauer Pálné, Kobek Béláné, Marosi Ferencné, Tomcsányi Aladárné, Frusa Józsefné, Alföldy Lászlóné, Halász Dávidné, Tárcazy Istvánné, Jusits Antalné, Apezy Mihályné, Raffay Ferencné, Ratkó Zsigáné, dr. Jovánovits Józsefné, Késmárky Béláné, gróf Bombelles Alajosné,

Matzitz Gusztávné, Bászler Jánosné, Halm Ervinné, Predragovits Szilárdné, Szeidl Ferencné (Ujverbász), Mayer Nándorné, Inhoff Józsefné, özv. Rudits Mihályné, Werner Hugóné, Szaich Gyuláné (Káty), dr. Mikosevits Kanutné, dr. Falcione Árpádné, dr. Gaál Istvánné, Heller Józsefné (Órszállás), dr. Franc Zoltánné, Janovich Gyuláné, dr. Janovich Miklósné (Oravica), Eperjessy Béláné, özv. Trischler Ferencné, Hermecz Józsefné, Blumenthal Károlyné, Wundszám Ida, Kohut Henrikné, Kohut Kálmánné, dr. Szűcs Józsefné (Kőszeg), Samarjai Gézáné.

Szilveszter-estély.

— Saját tudósítónktól. —

Bezdnán, január 10.

A bezdáni olvasóköri dalárda Szilveszter-estélye elegáns, szép közönséget vonzott az olvasókör helyiségeibe s azt hisszük, nem bánta meg a közönség a megjelenését, mert amit a dalárda produkált az ő tagjaival külön-külön és együttesen, az feltétlen elismerést érdemel.

Maga a dalárda Lányinak egy népdal-egyvelegét és Storchnak „Élet és dal“ című csinos, tetszetős dalát énekelte a tőle megszokott s finoman kidolgozott előadással. Berlioz „Rákóczi induló“-ját Czirfusz Emma k. a., ifj. Czirfusz János és Farkas Ferenc karmester játszották el zongorán 6 kézre figyelemreméltó technikával s lelkes, magyaros hévvel.

Utána a dalárda jövődö büszkesége, a hatalmas tenorhangu Steiner Géza lépett a dobogóra s énekelte el a „Siciliana“-t a „Parasztbeesület“-ből, frenetikus tapsviharra ragadva a hallgatóságot; majd pedig a „Rigoletto“-ból énekelte „az asszony ingatag“ áriát fokozódó tetszés mellett. A zongorán Ruff István kísérte, aki mint jövődö kántor, kedvence és büszkesége a bezdániaknak.

Ruff István barátunk két zongoraszámmal lépett a nagyközönség elé, tanúbizonyságot adván kiváló zenei képességének, lelkes ambíciójának. Liszt „Magyar Rapsodiá“-ját (II.) és Chopinnek egy bájos „Valse“-ját (op. 70.) játszotta lendülettel, meleg érzéssel. A felzúgó taps a jövődö zongora „művész“-nek szólt.

Ezután Czirfusz Emma k. a. egy bájos, ifjú leányka lépett a fórum elé és meglepő biztossággal, kedves egyszerűséggel mondta el Szomaháznak egy édesen derűs monológját. A bájos előadónak háromszor kellett a dobogón megjeleni s megköszönni a zúgó tapsvihart és a pompás virágcsokrot.

Utána Jámbor Béla, a dalárda meleg-hangu baritonistája énekelt négy gyönyörű népdalt, az ő megszokott pompás előadásában, Kurucz Nándor cigányzenekara kísérte mellett.

Az előadást reggelig tartó tánc követte.

A belépődíjon felülfizettek: idb. Csirszka Konrád 4 kor., ifj. Csirszka Konrád 2 kor., Reiter Miklós 1 kor. 20 fil., Krieg Györgyné 1 kor., Loschitz Károly 1 kor., Steiner Zsiga, Spitzer Ernő, Varga József, Turkovits András, T. Végh Gyula 80—80 fil., Kovács János, Fratricsevich István 60—60 fil., Szilvási János, Glied Henrik, Major Péter, Loschitz Alajos, Jagodits Gyula és N. N. 40—40 fil. Összesen 16 kor. 80 fillért.

A dalárda ez uton mond hálás köszönetet az igen tisztelt felülfizetőknek.

Hunyor.

H I R E K .

Szabad lyceumi előadások.

Az új esztendő első vasárnapján dr. Kohlmann Dezső, a zombori áll. főgimnázium jeles professzora a németalföldi festőiskola egyik legnagyobb alakját, a clair-obscure mesterét, Rembrandtot mutatta be szabad lyceumunk közönségének. Előadásából világos képet nyert a hallgató a mester életéről és művészetéről. A mesternek mintegy 400 képéből hatvanat láttunk elvonulni szemünk előtt fejlődésének minden szakából és minden tárgykörből, honnan alkotó zsenije ihletet merített. Láttunk képeket pályafutása első idejéből, mikor még Lastman mester hatása alatt plein-air-ben dolgozott (Paulus, Péter megtagadása stb.), fejlődése átmeneti korszakából (dr. Tulp anatómiája) és művészi egyénisége teljes kifejlődésének korából (Az éjjeli őrség, A posztós céh elüljárói, a clair-obscure remekei). Gyönyörködtünk az amsterdami ghetto színes öltözötű alakjaival benépesített ótestamentumi képeiben (A fiait megáldó Jákob, A mennyezőjén rejtvényeket feladó Sámson, József, Zsuzsanna); nemkülönben erős realizmussal megfestett újtestamentumi képeiben (Az asztalos családja, A menekülés Egyiptomba, Az irgalmas samaritánus, a müncheni Pinakothéka gyönyörű képe: Krisztus levétele a keresztfáról); továbbá, amiben utólréhetetlen, arcképeiben u. m. különböző időből való saját és felesége Saskia képmásaiban, különféle állásokban és kosztümökben megfestett modeljeiben, aggastyán-fejeiben és bozontos szakálu és haju zsidó képmásaiban; végül néhány tájképében is. A hallgatóság, mely zsufolásig megtöltötte a város háza nagytermét, az előadás befejezése után zajos tapsban adott kifejezést tetszésének.

Mult vasárnap dr. Madzsar József, székesfővárosi orvos, az ősemberről adott elő. Előadása érdekes kiegészítése volt dr. Dobsa László három év előtti hasonló tárgyú előadásának. Dr. Madzsar érdekesen fejtegette azokat az okokat, melyek a természettudósokat arra bírta, hogy a harmadkor élővilágába felvegyék az ősember is. Ha a harmadkori földrétegből kikerült csont — állkapocs, koponya — leletek, melyek tagadhatatlanul erősen állati jellegűek még, kétséget támaszthatnának is az embernek harmadkorbéli létezésére iránt, a kétséget eloszlatják a mellettök talált kőszközők, mert ezeket, bármily kezdetlegesek is, csak ember használhatta. Az állat, még a legértelmesebb sem készít a maga céljaira kőszközőket. Érdekes volt látni, hogy formálódnak a kezdetleges, durva kőszközők nyilhegyekké, szigonyokká, késpengékké. Eszközet készített az ősember az elejtett mammoth agyarából és a rénszarvas agancsáiból is. Hova-tovább megnyilatkozott az ősember művészeti ösztöne is: faragásokkal diszitette a kovaközből, mammothagyarból és rénszarvas-agyarból készített eszközeit és ősi lakásának, a barlangnak falait. Meglepő, minő éles szemmel el tudta lesni s egyszerű rajzban kifejezni a vele együtt élő állatok és emberek jellemző vonalait. Az ősember életének esetelése után végre bemutatta az ősember alakjának néhány művészi rekonstrukcióját. Ez előadás is zsufolásig megtelt a város háza nagyterme hallgatósággal, mely a tanulmányos és élvezetes előadás után viharos tapsal jutalmazta a tudós előadót.

Kinevezés. A király Földes Imre m. kir. államvasuti mérnököt cs. és kir. tüzérhadnagygyá nevezte ki.

Athelyezések. Az igazságügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Bernhardt Károly szabadkai törvényszéki betétszerkesztő bírót a malackai, Ujvári Béla nyirbátori járásbírói betétszerkesztő bírót a kulai, Nadányi Andor nyirbátori betétszerkesztő telegkönyvvezetőt a bácsalmási, Heimann József szabadkai törvényszéki telegkönyvvezetőt a miavai és végül Rónai Károly bácsalmási járásbírói telegkönyvvezetőt pedig a vágyhelyi járásbíróshoz helyezte át.

Kossuth a kath. legényegyletnek. A kath. legényegylet a szegedi kereskedelmi és iparkamara utján segedelemért folyamodott a kereskedelmi minisztériumhoz az okon, hogy meglevő internátusát iparos segéd és tanoncotthonná óhajtja fejleszteni. Kossuth méltányolván a tervbe vett intézménynek ugy ipari mint szociális szempontból való fontosságát, az egylethez intézett leiratában kijelenti, hogy hajlandó az egyletet ezen tervének megvalósításában támogatni, ha az egylet egy legalább 25 iparos inas befogadására alkalmas internátust létesít, illetve meglevő internátusát ilyenné fejleszti s abban állandóan az inasoknak lakást és ellátást ad; gondoskodván egyúttal az inasok szellemi és erkölcsi neveltetéséről és szakmájukban való kiképzetéséről is. Ez esetben hajlandó a minisztérium évi 5000 korona segélyt engedélyezni az egyletnek s ezt a kikötött feltételek esetén, miről esetről-esetre kiküldött szakközvegyi útján fogna meggyőződni, az egyletnek élje terjesztett kérelmére évenként utólag folyósítani.

Adomány. Fejér Gyula zombori apátplébános mint minden évben, ugy ezidén is nemes gondolkodása és jószívűségének adta tanujelét, midőn a zombori első betegsegélyző és temetkezési egylet magasztos céljainak előmozdítására karácsonyi ajándékkul 200 koronát adományozott. Az egylet vezetősége ezuton mond hálás köszönetet a kegyes jótéteveknek.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök Csorba Sándor újvidéki törvényszéki joggyakornokot a titeli járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Ajváz Bogdan titeli járásbírói jegyzőt hason minőségben a sátoraljai helyi törvényszékhez helyezte át.

Nagy idők tanuja. Raichl Péter id. apatini nagybirtokos, Bács megye törvényhatósági bizottságának tagja, volt 48-as honvédhadnagy folyó hó 7-én életének 88-ik évében meghalt. Temetése vasárnap délután 2 órakor nagy részvét mellett ment végbe. A megboldogultat nyolc gyermeke, unokái, dédunokái és nagyszámu rokonság siratja.

Kivándorlás a megyéből. Bács megyében az elmúlt december hónapban 362-en kértek utlevelet. A hatóságok eddig összesen 305 utlevelet állítottak ki, még pedig: Amerikába szólót 267-et, Szerbiába 23-at, Németországba 8-at, egész Európára szólót 5-öt, Romániába egyet és Olaszországba is egyet. Heten utlevél iránti kérelmüket visszavonták. Elintézésre vár még 57 kérvény.

A Voltaire Egyesület tagjait az 1910. január hó 16-án délután 3 órakor a zombori „Elite” kávéház külön termében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívom. — Pataj Sándor, elnök.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint 1909. évi augusztus havában a magyar birodalomban összesen 4933 egyén halt meg gümőkórban. E számban Bács-Bodrog vármegye 133, Zombor 10, Baja 8, Szabadka 33 és Újvidék 11 halálessel szerepel.

Athelyezés. A kultuszminiszter Brenner Antal mezőkovácsi állami elemi iskolai igazgató-tanítót az apatini állami elemi iskolához helyezte át.

Fehérnemű tanfolyam. A Fernbach Károlyné védnöksége alatt működő zombori házi ipari szövetkezet által fentartott női ipariskola alig fejezte be ruhaszabászati tanfolyamát, már ismét sorompóba lép, hogy a szegénysorsu leányoknak és asszonyoknak új kereseti ágakat teremtve, megélhetésükre módot nyújtson. Ugyanis folyó évi január hó 15-ikével fehérnemű készitési (rajzolás, szabás, varrás) tanfolyamot nyit, amely teljesen ingyenes s a jelentkezőknek csupán 3 korona beiratási díjat kell fizetni. A tanfolyam 10 héti tart s hetenként kedden, csütörtökön és szombaton délután 3-5 óráig lesz előadás. Beiratkozni lehet naponta délelőtt 8-1 óráig a női ipariskolában (Zrínyi-utca).

Hordóhitelesítés. A kereskedelemügyi miniszter a hordóhitelesítésre vonatkozó régi törvény hatályát meghosszabbította ez évi június hó 30-áig.

Szerkesztőváltás. A Magyar Textilipar folyóirat felelős szerkesztője Weidinger Dezső földink lett, aki éveken át való külföldi tartózkodásából visszaérkezvén, tollát kizárólag az immár ötödik évfolyamába lépett Magyar Textiliparnál fogja értékesíteni.

Választás. Váry Lajost a kulai róm. kath. iskolához a napokban tanítóvá választották meg.

Közgyűlés. A zombori első önszegélyző szövetkezet 1910. január hó 23-án délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését az egylet hivatalos helyiségében. A XXV. ciklus kifizetése folyó hó 25-én kezdődik. Az idei osztalék minden részlet után 16 korona.

Megyebizottsági tagválasztások. Palánkán az elhunyt Hipp Dezső helyébe Radich Aladár főszolgabíró és Bajsán Jablonszky Elemér községi jegyzőt megyebizottsági taggy választották meg.

Nyugalomba. Ehmann Ferenc apatini állami tanító 27 évi működése után nyugalomba vonult.

Itt a farsang. Vizkereszt napjával megkezdődött a farsang. Carneval herceg fejébe csapja csörgő süvegét, felpattan trónusára s uralkodik nem hadseregekkel, hanem egyedül a vidámság bohó tréfáival. Uralkodása nem lesz hosszú, csak február kilencedikéig tart. Elvégre ez is elég annak, aki mulatni szívből tud. Mulatságra különben tulságos sok oka nincs az országnak, tele vagyunk bajokkal a politikában épp ugy, mint a közélet akármelyik más ágában. A farsang is talán inkább arra jó, hogy felejtjük a gondokat, nem pedig, hogy örüljünk örömeinknek. Sokat lehetne erről mondani, de jobb, ha ezt most elhagyjuk. Ehelyett inkább azt az óhajtást fejezzük ki, hogy ha az idej farsang után eljönne az igazi komolyságnak s erős, nemzetfejlesztő munkának az az ideje, melyet annyian oly régen várnak s amelyre az országnak oly nagyon szüksége van. Száz szónak is egy a vége: itt a farsang, mulasson jól mindenki, aki át tudja érteni a nemes vidámság tiszta szellemét.

Közgyűlés. A V. H. O. Sz. bács megyei választmányát 1910. évi január hó 14-én este 9 órakor a zombori „Vadászkürt”-ben tartandó rendes negyedévi közgyűlésre meghívom. — Pataj Sándor, elnök.

Hogyan ünnepelnek Regőcén? Regőcén minden ünnepet verekedéssel ünnekel meg. De különösen nagy murit csapnak ujesztendő napján. Most is az évforduló tiszteletére minden koresmában folyt a bor és a vér. Ahol csak vigadtak a legények, mindenütt veszekedéssel tetézték a kedves szórakozást. Egy suhanecnak 3 hordáját törték össze, egynek a szemét ütötték ki és azonkívül pedig egy egész csomó harcos könnyebb sebet vitt el emlékül a csata mezejéről.

Kizárás. A helybeli goodtemplár páholy fogadalomszegés miatt kizárta tagjai sorából Hardy Jánost és Pfarr Pált.

100.000 korona. A svéd kormány jövő évben 100.000 koronát szándékozik az alkohol percentből (alkoholból befolyó állami jövedelem $\frac{1}{100}$ része alkohollelles célokra fordítandó) az ifjuságnak az alkoholizmus veszedelméről való felvilágosítására fordítani. Ebből 50.000 korona a felső polgári és tanítóképezdéken 1910-ben és 1911-ben 20 tanító számára tartandó kurzusra, 33.000 korona 1910. telén 100 tanító számára tartandó kurzusra, 7000 korona tan- és segédiskolákra, 10.000 korona más hasonló munkára van előirányozva. E számok bizonyítják, hogy komoly Svédországban a szándék, az alkohol kérdésben alaposan felvilágosítani az ifjuságot. Hol van ettől a mi kormányunk?

Tanfolyam urhölgyek részére. A zombori háziipari szövetkezet folyó hó 20-ától kezdődőleg az idej tanévben már második 10 hétre terjedő tanfolyamát kezdi meg. A tanfolyam a felsőruhaszabást és diszkézimunkákat öleli fel (báronyvasalás, fa- és báronyvetés stb). Előadás minden szerdán és pénteken délután 3-5 óráig lesz, Beiratási díj 3 korona, tandíj a 10 hétre 20 korona. Beiratkozni lehet minden nap délelőtt 8-1 óráig a női ipariskolában, ahol Lackner Emilia tanítónő a szükséges felvilágosításokat készséggel megadja.

Kikosarazás miatt — öngyilkosság. Gillian Izsák 23 éves bajszentistváni legény elhatározta, hogy bucsut mond a legényegyletnek és megházasodik. A mult napokban öt lányos háznál is bekopogtatott, hogy feleséget keressen magának, de mindenütt kikosarazták. A fiatal ember végre rászánta magát és az egyik lánytól megkérdezte, hogy mért kosarazta őt ki, mire a leány röviden válaszolt: azért, mert süket. A szerencsétlen fiatal embert ez a válasz végleg elkésérítette. Hazament a lakására, a padláson elbujt és ott egy gerendára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói ráakadtak, már nem volt élet benne.

A bicskázó rokon. Mándies József csavolyi legény a napokban találkozott Mándies István nevű unokatestvérével. A két rokon hevesen összeszólalkozott, miközben József bicskát rántott s azt unokaöccsére mellébe szurta. A bicskázó rokon ellen a csendőrség megtette a feljelentést.

A kuruzslónő áldozata. Egyik bács megyei községben a babonának lett áldozata egy 28 éves parasztasszony. Vojticsán Lászlónak hívják a szerencsétlen áldozatot, akit egy kuruzsló rávelt arra, hogy ördögűzésnek vesse magát alá. A kuruzslónő, hogy az asszonyban rejlő ördögöt kiűzze, először búvájos zsiradékkal megkente, majd megfűstölte az asszony testét. A boszorkány ki is űzte az ördögöt az asszonyból, de egyúttal a lelkét is eltávolította, mert Vojticsánnak az ördögűzés következtében meghalt. A kuruzslónőnek ez nem egyedüli áldozata. Két héttel ezelőtt már ugyanily kezelés miatt meghalt egy Kurta nevű asszony.

Kártyázó diákok. Szabadkán a tanári kar három heti vizsgálat után a napokban itélt a főgimnázium negyedik osztályának tizenhat tanulója dolgában, kik az osztályban kártyáztak. A tanári kar tíz tanulóval szemben azt a határozatot hozta, hogy rossz felelés, vagy a legkisebb fegyelmi vétség esetén az iskolából kizárják őket, míg a többi hat tanulóra kisebb büntetést róttak.

Családi dráma. Pingert József bácszentiváni molnár nem akarta vagyonának felét feleségére iratni s emiatt a házaspár folytonosan civódott. A civódásnak az lett a vége, hogy az asszony otthagya a férjét s visszatért szüleihez. Pingert elment az apósához, hogy visszatérésre bírja feleségét. Az após, Fest István nem engedte, hogy leánya visszatérjen, mire Pingert elővette revolverét s több lövést tett feleségére és apósára. A lövések találtak s az asszony rögtön, az após pedig pár órai kínlás után meghalt. A gyilkost a rendőrség a zombori ügyészség börtönébe kísérte.

Tánomulatság Bezdánban. A bezdáni általános ipartestület január 15-én Bezdánban, a Nagy Mihály-féle vendéglő összes termeiben a saját „házalap“-ja javára zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté esti 8 órakor. Belépődíj: személyenként 1 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

Fizetésektelenség. Weiser Benő újvidéki fűszerkereskedő egy évi fenállás után fizetésektelenné lett.

Sertésvész Bácsme gyében. Bácsme gyében a múlt héten a következő községekben sertésvészt állapítottak meg: Jánoshalma, Mélykut, Bácsordas, Hódság, Kiskér, Szenttamás, Dunabökény, Szépliget, Felsőkabol, Kossuthfalva, Szeghegy, Topolya, Temerin, Tiszaistvánfalva, Mohol, Oszivác.

Drágább lett a fekbér. Január elsején új tarifa lépett életbe az államvasutakon az árú szállításánál, azonban változás történt a fekbérről nézve is. Régi panasz az, hogy sokan napokon keresztül nem viszik el teheráru szállítványait, mert ráérnek. Négy nap fekbérmentes az áru, azontul egy waggon után 45 fillér a napi fekbér. Most azonban megváltozik ez és a napi fekbér 2 korona lesz.

Halálos vasuti baleset. Rózsa István szabadkai kalauz Kiskőrösön, mikor az induló vonatra fel akart szállani, megcsúszott a vonat kerekei alá került. A súlyosan megsérült kalauzt a mentők bevitték a kiskőrösi kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt.

Absztinens mozgalom a hadseregben. A németek az angolokkal minden téren felveszik a versenyt. Nemesak új Dreadnought-okat építenek, de tengerészeti harcoképességét az absztinenciával is fokozni kívánják. Most már nemesak az angol hadseregben, de a német haditengerészetben is igen elterjedt a Good Templar rend. A mozgalomban a tisztikar és az orvosok is tevékeny részt vesznek.

S Z I N É S Z E T .

Hétfő, január 3.

Mozgófényképek. Az egyedüli jó német bohózat íróársaságnak, Kadelburg és Blumenthalnak régi jóízű bohózatát újították ma fel. Az előadás, melyben Polgár Károly, Gózon, Turai, Tihanyi, Hevesi Mariska és Guszti és Niczkyné működtek közre, megfelelő jó volt, bár kissé gyorsabb, vigabb tempó nem ártott volna.

Kedd, január 4.

Aranyember. A romantika szeretete még nem halt ki végképen. Még vannak nagyon sokan, jóval többen, mint ahányan a színházban elférnek, akik a romantícizmus ezt a hajtasát, az Aranyembert még óhajtják nézni és tudnak sirni Krisztyán Tódor rosszaságán, rajongani Noémi „poetikus haján“ és gyönyörködni Timea szépségében. Ezeknek a kedvéért nem volt kár felújítani az Aranyembert, melynek irodalmi és drámai becséről hallgassunk. Az előadás, leszámítva a hosszadalmasságot, kiváló volt részleteiben. Hevesi Guszti (Noémi) ma önmagát felülmuta. Aranyos kedélyével, egyszerű, természetes lényével, úgy adta Noémit, ahogy mi a senki szigetének virágát elképzeljük. Hevesi Mariska (Timea) úgy játszott mint rendesen; jól, szépen, nemes hevüléssel és csöndes nyugodtsággal. Gózonnak, (az Aranyember) a szerep nem neki való, volt valami idegenszerű, valami tulhídegy játékában. Polgár

Károlynak Krisztyán Tódora legjobb alakítása. Ugy látszik azonban, hogy rég nem játszott a szerepet, mert vontatott volt az előadás. Niczkyné (Teréz), Hatvaniné (Brazovicsné), Solymosi (Brazovics) jók voltak. A színház teljesen megtelt.

Szerda, január 5.

Tilos a csók reprize.

Csütörtök, január 6.

Lotty ezredesei. Zsufolt nézőtér mellett újították fel ezt a régi táncoperettet. A felújítás Mezei Margit kedvéért történt és ezért hálásak vagyunk a direktor iránt. Rég nem láttuk Mezei Margitot ily jó szerepben, mint ma. Mintha az első előadások kedvét és hangulatát hozta volna a színpadra, oly sikkel, bájjal és jókedvvel énekelt, táncolt, ugrált, nevetett. Bibianna volt ő esakugyan a diseuse, chanteuse és excentrique. Toilettejeinek pazar fénye, egész lényének kedvessége és bája betétjeinek összes előadása mind-mind hozzájárult az est sikeréhez. Toronyi helyett, ki ismét sztrájkolt az utolsó pillanatban, Gózon Béla ugrott be; és a beugrás dacára kiválóan játszotta a Rajah szerepét. Haraszti kedves szobalánya, ugyszintén Solymosi sok-sok tapsot váltottak ki a közönségtől.

Péntek, január 7.

Fürdő szépe helyett **Elvált asszony** ment Haraszti Vilma betegségére folytán.

Szombat, január 8.

Liliom. Az első előadásnál gyorsabb tempóban. A közönség felhasználta az estét és a két Hevesi nővér iránti szeretetének bizonyosságul őket értékes ajándékkal lepte meg. Az előadás jó volt.

Fodor Aranka vendég szereplése. Végleges megállapodás szerint január hó 11-én, ma kedden kerül színre a városi színházban Bizet világhírű operája a Carmen, a címszerepben Fodor Arankával, a m. kir. operaház tüneményes hangu alt énekesnőjével, aki kineset érő hangjával és színjátékos nagy talentumával ez alkalommal fog Zomborban bemutatkozni. Dalszínházunk népszerű énekesnője a fővárosi sajtó és közönség osztatlan elismerésén kívül a hivatott külföldi magasztalását is elérte, amennyiben sikeresen vendég szerepelt a berlini, valamint a hamburgi operaházban is és szerződését a m. kir. operaház ép ez évben hosszabbította meg további öt esztendőre. A fiatal művész, akinek Carmen egyik ragyogó alakítása, ép most készül egy nagy művészi feladatra, amennyiben a zene titánnak, Strausz Richardnak Elektra című új operájának főszerepét próbálja és ezen művészi munka akadályozta meg, hogy a művész korábban nem kaphatott a vendégfellépéshez az operaház részéről engedélyt.

A színi évad befejezésével színészeink kölcsönösen megállapodtak abban, ki micsoda darabot választana jutalomjátékául.

Ennek a megállapodásnak az eredménye a következő: Remete „Ibolyafaló.“ Solymosi „Sanyaru Vendel.“ Haraszti Vilma „Hadnagy ur.“ H. Lévai Berta „Váljunk el.“ Sárvári Nusi „Orleansi szűz.“ Mezey Margit „Remete csengetyűje.“ Lányi Edit „Ideges nők.“ Nitzkyné „Tolonc.“ Hevesi Guszti „Csöppesség.“ Hevesi Mariska „Liliom.“ Polgár Károly „Bolond.“ Toronyi „Carmen.“ Gózon Béla „Vasember.“ Ladiszlay „Domi, az amerikai majom.“ Nagy Pál „Sárga csikó.“ Tihanyi „Katalin.“ Turai „Háromcső-rü kacsá.“

Birling Irén „Milliárdos kisaszony.“ Anday „Csapodár.“ Iván „Alvajáró.“ Károlyi Annus „Lemondás.“ Erszényesné „Ikrek.“ Utasiék „Kintornás család.“ Karmester „A favágó.“ Polgár Károlyné „A remény.“ Női kar-személyzet „Az elnyomottak.“ Férfi kar-személyzet „Proletárok.“ A társulat „Csepü-rágók.“

Az egyéniségekre teljesen rászabott ezeknek a jutalomjátékoknak óriási sikerre volna kilátásuk.

A fejfájásról.

A fejfájás különféle okokra vezethető vissza. Egyik ok az igen gyakran előforduló emésztési zavarokban rejlik, midőn a belek tartalma erős nyomást gyakorolván a vér-edényekre, a vér a rendesnél nagyobb mennyiségben túlul az agyvelőhöz, ami a fejfájás kellemetlen érzetét okozza.

E fejfájás ellen a leghatalmasabb gyógyszer a hashajtó vagy zöldségekkel (saláta, ugorka, stb.) való táplálkozás és a szabad levegőn való mozgás.

Egy másik oka a fejfájásnak, ha nem áramlik elegendő vér az agyvelőhöz. Itt tápdusabb eledetek élvezése válik szükségessé; erős óbor ivása és gyakori mozgás megteszik a hatást. Ha ezzel nem érnénk célt, orvoshoz kell folyamodni.

Egy harmadik ok a megerőltetett munkában rejlik. Ilyenkor pihenni kell és tartózkodni a megerőltetéstől.

Eros izgatottság is okozhat fejfájást, de ez csak muló hatása.

A féloldalú fejfájás (migraine) idegességnek a jele. E bajnál az idegek edzése válik szükségessé. Ásványfürdők használata megteszi a jó szolgálatot, de erre az orvos tanácsa kérendő ki.

Fejfájást okoz az is, ha valaki megerőlteti magát az olvasásban vagy egyéb szellemi munkában. Természetes, hogy az ilyenben szenvedőknek óvakodni kell a szellemi munkától.

A hideg borogatások, némelykor a meleg is, igen jó szolgálatot tesznek. Frissen reszelt torma szagolása, tormaszesz vagy migraine-kúpok használata nem ajánlatos, mert ezek gyógyítás helyett az érző idegeket tompítják el és mikor e tompulás elmúlt, a fejfájás ismét jelentkezik.

Általában jól teszik azok, kik fejfájásban szenvednek, ha gyakran tartózkodnak a szabad levegőn, nagyobb testmozgásokat tesznek és óvakodnak a nehezen emészthető eledelektől, milyenek a zsíros hús, erősen fűszerezett ételek, száraz bab, borsó, lencse, sületlen kenyér, keményre főtt tojás; kerülendők az izgató szerek, milyen az erős tea, feketekávé, stb.

Némelykor azonban a frissen pörkölt kávéból főtt feketekávé citrommal elég hatatos szer a fejfájás ellen.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetlen jó nőm elhunytá alkalmából mélyszéges fájdalommat és gyászomat részvétnyilvánításukkal enyhíteni iparkodtak, ezuton is köszönetet mondok.

Zombor, 1910. évi január hó 4-én.

Grün Gyula.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Ferenc-csatorna r. t. műszaki igazgatósága.

91/1910. sz.

Hirdetmény.

A Ferenc-csatorna műtárgyainak 1910. évben eszkozlendő fentartási munkákhoz szükséges fa és egyéb építési anyagok szállítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

A szállítandó fontosabb anyagok a következők:

- 207.02 m³ vörös erdei fenyő gömb szálfá,
- 102.592 „ fehér fenyő gömb szálfá,
- 46.168 „ luc fenyő palló,
- 7.125 „ szélvészka,
- 59.025 „ tölgy palló 8 és 5 cm. vastag,
- 15.632 „ faragott gerenda tölgy,
- 1185 kgr. carbolineum,
- 430 „ kátrány,
- 410 „ Bessemer olajfesték stb.

Részletes szállítási föltételek és anyagkimutatás alulírott nál megszerzhetők.

Zárt, lepecsételt ajánlatok alulírott legkésőbb **folyó évi január hó 25-éig** beenyújtandók.

Kissztapár, 1910. január hó 7-én.

Heincz Albert,

műszaki igazgató.

2-1

Hirdetmény.

Bezdánban egy jó forgalmu, 60 év óta fenálló, teljesen felszerelt

mézesbábos üzlet

előnyös áron **eladó.**

A feltételek megtudhatók a „Bácska“ kiadó-
- - hivatalában. - - -

2946. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírótság 1904. évi Sp. II 733/7. számú végzése következtében dr. Pastovits János zombori ügyvéd által képviselt zombori kereskedelmi és iparbank javára 946 korona 25 fl. s járuléka erejéig 1907. évi április hó 24-én foganatosított ki-elégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbírótság 1908. évi V. 1880/3. sz. végzése folytán 946 kor. 25 fl. tőkekövetelés, ennek 1904. évi szeptember 16. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 191 kor. 74 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Eötvös József körut 25. sz. a. leendő eszköz-lésére 1910. évi január hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1909. évi december hó 29-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

13461/tkvi 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori kereskedelmi és iparbank és Spitzer Márk végrehajthatóknak Rumenyák Mária zombori lakos végrehajthatást szenvedő elleni 127 korona 20 fillér és 400 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Zomborban fekvő, a zombori 813. sz. betétben Vujevič Pál és Rumenyák Mária tulajdonául bejegyzett s A. I. 1-2. sorsz. a. foglalt 1553. és 1554. hr. sz. 289 □ öles jóságtestre elren² deli, még pedig a C. 9. sorsz. a. a tkvi tulajdonosok javára egymás ellenében a túlélő fél javára bekebelezett élethossziglajú haszonélvezeti jog sérelme nélkül az árverést 2500 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1910. évi február hó 9-ik napján délután 3 (három) órakor a zombori kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 250 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1909. évi december hó 28-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,

kir. tszéki bíró.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbizhatóbbnak ajánlva.

Az OLLA szakorvosok által meg-
Visszatér és legjobbnak minősítve
van. Két évi jóállás. Ára tucet-
tonként 1, 6, 8 és 10 korona.

Az „OLLA“-gummi kapható az ország minden gyógyszerárában és jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek **csakis OLLA-t** adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jól“ feldicsérni. — Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA** gummigyár Wien II/231., Praterstrasse No. 57. 100-1

7847/kg. 909.

Pályázati hirdetmény.

Bácsordas községben leköszönés folytán üresedésbe jött községi irnoki állásra évi 1000 kor. fizetéssel **1910. évi január hó 15-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Hódság, 1909. dec. 28-án.

Rumbach Lajos,

tb. főszolgabíró.

2-2

Eladó ház.

A Vitéz-utca elején a honvéd laktanyának átellenében levő Lovrich-féle ház szabad kézből azonnal eladó.
— Bővebb értesítést ad dr. **THURSZKY ZSIGA** zombori ügyvéd. 3-1

Ad 1420/1909.

Pályázati hirdetmény.

Bácsföldvár községében üresedésben levő gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik.

Fizetés utólagos havi részletekben felvehető 600 korona készpénz, ruházat és felszerelés. Kérvények **folyó hó 25-ig** nyújtandók be alulírott előjáróságnál.

Kiszolgált altisztek előnyben részesíttetnek.

Bácsföldvár, 1910. január 3.

Előjáróság.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1909. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimóny—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	gyorsv.		
7.10	7.45	1.55	3.20	6.30	10.10	ind. BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	7.25	9.40	1.05	7.35	10.00	
10.14	12.34	6.20	6.36	10.46	4.05	érk. SZABADKA	ind.	11.50	3.01	4.50	9.50	2.12	6.37	
10.30	1.22		6.48	4.05	5.20	ind. SZABADKA	érk.	10.21	7.17		9.38	1.21	6.25	
	1.51		7.10	4.33	5.52	Csantavér		9.52	6.48			12.53		
11.03	2.17		7.24	5.04	6.22	Topolya		9.29	6.26		9.07	12.31	5.52	
11.22	2.45		7.42	5.31	7.03	Kishegyes-Bácsfeketehegy		8.58	5.56			12.03	5.34	
11.37	3.02		7.55	5.51	7.25	Ujverbász		8.36	5.34		8.38	11.45	5.16	
11.51	3.21			6.17	7.46	Okér		8.10	5.09			11.19	5.01	
12.03	3.36			6.35	8.13	Kiszács		7.46	4.51			11.04	4.47	
12.20	3.57		8.37	6.57	8.35	érk. UJVIDÉK	ind.	7.22	4.27		7.55	10.42	4.29	

Oda										Szeged-Rókus-Szabadka-Dálya										Vissza				
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tvéssz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.						
3.05	7.48	11.30	3.12		4.55	6.34	10.20	ind. SZEGED-ROK.	érk.	7.25			10.48	2.52	7.53	10.01	12.12							
3.22	8.04	11.46	3.31		5.11	7.01	10.36	Rószke		7.10			10.33	2.38	7.39	9.42	11.57							
3.36	8.18	12.00	3.46		5.26	7.28	10.50	HORGOS		6.54			10.21	2.25	7.26	9.26	11.44							
3.50	8.31	12.13	4.00		5.39	7.51	11.03	Királyhalom		6.41			10.09	2.11	7.14	9.10	11.31							
4.05	8.44	12.28	4.16		5.52	8.12	11.18	Palics		6.27			9.55	1.58	7.03	8.54	11.18							
4.17	8.55	12.40	4.30		6.03	8.31	11.30	érk. SZABADKA	ind.	6.15			8.44	1.47	6.53	8.35	11.05							
5.00	10.25	2.02		6.55	7.00			ind. SZABADKA	érk.	7.20	9.20			1.00	5.58		10.37							
5.25	10.50	2.26			7.30			Tavankut		6.45				12.38	5.34		10.11							
5.45	11.13	2.46			7.57			Bajmók		6.22	8.48			12.21	5.17		9.53							
6.17	11.45	3.17			8.35			Nemesmilitics		5.29	8.20			11.45	4.41		9.14							
6.31	11.59	3.31			8.55			érk. ZOMBOR	ind.	5.05	8.08			11.30	4.25		8.56							
7.20	12.26	4.00						Bácszentiván			7.46			10.55	4.00		8.26							
7.35	12.39	4.13						Szond			7.34			10.37	3.46		8.07							
7.49	12.53	4.27						érk. GOMBOS	ind.		7.19			10.22	3.31		7.45							
9.18		5.25						ind. ERDŐD	érk.		6.13			9.17			6.03							
9.30		5.37						érk. DÁLYA	ind.		6.02			9.05			5.50							

Oda			Kiskunhalas-Rezöce			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.56	12.27	6.22	ind. KISKUNHALAS	érk.	5.38	2.27	10.52	
4.07	12.40	6.35	Kopolya		5.27	2.14	10.39	
4.21	12.57	6.50	Fehérvó		5.13	1.57	10.22	
4.37	1.16	7.07	Terézhalom		4.58	1.40	10.05	
4.58	1.50	7.25	Jánoshalma		4.47	1.27	9.52	
5.21	2.30	7.45	Mélykut		4.20	1.24	9.20	
5.44	2.53	8.06	Knyics		4.00	1.21	8.55	
5.52	3.01	8.14	érk. BÁCSE	ind.	3.52	1.20	8.44	
6.16	3.30	8.25	ind. BÁCSE	érk.	3.42	1.21	8.24	
6.36	3.52	8.42	Madarász puszta		3.26	1.01	8.04	
6.49	4.10	8.49	Madaras		3.18	1.05	7.54	
6.57	4.18	8.6	Sarac puszta		3.11	1.04	7.37	
7.17	4.38	9.05	Katymár		3.00	1.02	7.24	
7.29	4.50	9.15	Legyen puszta		2.49	0.58	7.03	
7.45	5.06	9.27	érk. REGŐCE	ind.	2.35	0.40	6.45	

Oda			Óbecse-Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
4.20	9.45	3.45	ind. ÓBECSE	érk.	6.28	12.43	7.31	
4.42	10.11	4.07	Bácsföldvár		6.07	12.20	7.10	
5.07	10.31	4.27	Csurog		5.51	11.53	6.53	
5.27	11.02	4.47	Zsablya		5.27	11.19	6.26	
5.42	11.18	5.02	Boldogasszonyfalva		5.12	10.46	6.11	
6.05	11.45	5.25	Temerin		4.56	10.28	5.55	
6.14	11.54	5.34	Tiszaistvánfalva		4.40	9.59	5.35	
6.27	12.09	5.47	érk. VASKAPU	ind.	4.26	9.43	5.19	
6.29	12.13	5.53	ind. VASKAPU	érk.	4.25	9.42	5.18	
6.53	12.40	6.17	érk. UJVIDÉK	ind.	4.00	9.15	4.56	

Oda			Ujvidék-Vaskapu-Titel			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
6.54	5.25	ind. UJVIDÉK	érk.	6.00	3.11			
7.17	5.52	érk. VASKAPU	ind.	5.33	2.48			
7.18	5.55	ind. VASKAPU	érk.	5.28	2.47			
7.44	6.24	Káty		5.06	2.29			
7.55	6.40	Tiszakálmánfalva		4.43	2.10			
8.10	7.03	Sajkászentiván		4.25	1.55			
8.24	7.22	Tündéres-Dunagárdony		4.04	1.41			
8.37	7.40	Sajkáslak		3.48	1.29			
8.50	7.54	érk. TITEL	ind.	3.32	1.15			

Oda			Hegyes-Feketehegy-Palánka			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
7.10	3.03	7.47	ind. HEGYES-PEKETEHEGY	érk.	5.44	11.17	5.22	
7.29	3.27	8.07	Flórapuszta		5.24	10.58	5.02	
7.47	3.52	8.26	Kula		5.13	10.47	4.51	
7.57	4.04	8.36	Béla-puszta		4.45	10.25	4.30	
8.10	4.34	8.49	Torzsa		4.33	10.13	4.19	
8.34	5.04	9.11	Urszentiván-Pincéd		4.16	10.00	4.01	
8.50	5.28	9.27	Szilbács		3.51	9.35	3.37	
9.21	6.14	9.38	Szépliget		3.40	9.24	3.26	
9.53	6.50	10.09	érk. PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35	

Oda			Szabadka-Cservenka-Ujgombos			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
5.46	2.20	7.10	ind. Szabadka	érk.	7.35	5.10	8.57	
7.11	3.56	8.36	Pacsér		6.21	3.45	7.42	
7.18	4.10	8.45	Kossuthfalva		6.04	3.06	7.24	
7.51	4.54	9.22	Duboka		5.29	2.12	6.47	
8.26	6.12	10.01	Cservenka		5.00	1.30	6.15	
8.41	6.30	10.17	Veprőd		4.32	1.20	5.44	
8.58	6.49	10.34	Szentfülp		4.15	1.00	5.26	
9.12	7.06	10.49	Hódság		4.00	1.14	5.11	
9.39	7.30	11.07	Bácsordas		3.31	1.14	4.33	
9.54	7.46	11.23	Kisgombos		3.12	1.04	4.08	
10.01	7.54	11.31	érk. Ujgombos	ind.	3.05	1.04	4.00	

Oda			Ujgombos-Bácsordas-Ujpalánka			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
4.58	8.56		ind. Ujgombos	érk.	7.10	3.20	7.54	
5.06	9.05		Kisgombos		7.02	3.11	7.46	
5.31	9.32	7.35	Bácsordas		6.46	2.53	7.30	
5.43	9.45	7.48	Dernye		6.25	2.30	6.52	
6.05	10.11	8.14	Bács		6.04	2.06	6.29	
6.22	10.31	8.34	Bácsóváros		5.46	1.42	6.05	
6.31	10.41	8.44	Boróc		5.37	1.32	5.55	
6.49	11.01	9.04	érk. Ujpalánka	ind.	5.18	1.10	5.33	

Oda			Szabadka-Baja-Bátaszék			Vissza			
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	
4.33	10.32	1.57	7.05	ind. SZABADKA	érk.	8.40	1.08	6.15	10.10
5.17	11.16	2.41	7.49	Csikéria		7.53	12.18	5.27	9.20
5.57	11.53	3.24	8.40	Bácsalmás		7.22	11.47	4.56	8.49
6.03	11.59	3.30	8.46	Almás		7.07	11.21	4.43	8.33
6.35	12.30	4.13	9.17	Bácsbokod-Borsód		6.36	10.49	4.12	8.02
7.17	1.10	4.55	9.59	BAJA	ind.	5.51	10.05	3.28	7.18
7.27	1.20	5.05	10.09	ind. BAJA	érk.	5.41	9.55	3.18	7.08
8.04	1.57	5.42	10.46	érk. BÁTASZÉK	ind.	5.02	9.16	2.39	6.29

Oda			Baja-Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.
4.00	7.22	1.15	in BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00	
4.11	7.32	1.25	Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52	
4.25	7.45	1.38	Vaskút		8.31	2.59	6.36	
4.51	8.10	2.01	Gara		8.10	2.37	6.10	
5.09	8.26	2.16	Regőce		7.55	2.17	5.47	
5.37	8.54	2.39	Orszállás		7.38	1.40	5.25	
5.56	9.12	2.56	Gádor		7.14	1.10	4.58	
6.15	9.31	3.14	Nanadies		6.55	12.41	4.34	
6.25	9.41	3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	ind.	6.45	12.30	4.23	
2.30	6.51	3.46	ind. ZOMBOR (étk.)	érk.	5.53	11.20	5.40	
2.37	6.57	3.52	Zombor-vásártér		5.46	11.13	5.31	
2.47	7.07	4.02	Fornbach-szállás		5.37	11.04	5.22	
2.55	7.16	4.11	Zsárkóvács		5.29	10.56	5.15	
3.09	7.30	4.25	Sztapár		5.15	10.42	5.01	
3.28	7.49	4.44	Szilberek		5.00	10.28	4.45	
3.39	8.00	4.56	Militics 27. sz. Őrház		4.42	10.10	4.32	
3.55	8.10	5.06	Hódság		4.32	10.02	4.21	
4.22	8.35	5.31	Paripás		4.12	9.45	4.01	
4.36	8.49	5.45	Parrag		3.53	9.25	3.40	
4.55	9.16	6.03	ind. Szépliget	érk.	3.25	9.07	3.15	
5.09	9.30	6.17	Bulkeszi		3.11	8.55	3.01	
5.24	9.45	6.30	Petrőc-Dunagólos		3.01	8.44	2.50	
5.49	10.10	6.55	Ofutak		2.32	8.16	2.21	
6.12	10.31	7.17	érk. UJVIDÉK	ind.	2.07	7.51	1.55	

Oda			Szeged-Rókus-Zenta			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
4.20	1.35	ind. SZEGED-ROKUS	érk.	8.56	6.03			
4.40	1.59	Rószke	ind.	8.36	5.43			
4.57	2.17	érk. HORGOS	ind.	8.18	5.25			
4.58	2.35	ind. HORGOS	érk.	7.57	4.59			
5.16	2.58	Martonos		7.39	4.41			
5.42	3.24	Magyarokanizsa		7.25	4.26			
6.04	3.55	Adorján		6.56	3.57			
6.29	4.20	érk. ZENTA	ind.	6.3				

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia
Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.